

Právo na náhradní odměnu při rozmnožování autorského díla - česká a německá úprava v evropském kontextu

Entitlement to levies in connection with reproduction of a copyright work – Czech and German regulation in European context

Abstrakt

Rozmnožování pro osobní potřebu je jednou z výjimek z práva autora dílo užit. Na základě konceptu, který vznikl v 60. letech v Německu je takové rozmnožování možné pouze tehdy, jestliže je autorovi za takovýto zásah do jeho ekonomických zájmů poskytnuta náhradní odměna. Jako i v jiných oblastech autorského práva je i v případě systému náhradních odměn nutné nalézt rovnováhu mezi zájmy autora a zájmy celé společnosti. Dalším typickým znakem souvisejícím s institutem náhradních odměn je technologický vývoj, který byl hybatelem i v případě zavedení systému náhradních odměn v 60. letech.

Práce se v první kapitole věnuje důvodům zavedení systému náhradních odměn a způsobům jeho řešení. Tedy zavedení povinnosti platby náhradních odměn v souvislosti s určitými přístroji, nosiči a poskytováním některých služeb.

Problematicke náhradních odměn je věnována velká pozornost odborné i laické veřejnosti – jde o téma, které vzbuzuje často značné kontroverze. Z toho důvodu se autor práce rozhodl tématu věnovat a srovnat českou úpravu s úpravou německou. Právě komparace české právní úpravy s úpravou země, ve které systém náhradních odměn vznikl, by mohl být inspirací k řešení nejasností a problémů, které jsou v současnosti diskutovány. Popisu německé a české úpravy a jejich srovnání se věnují druhá až čtvrtá kapitola.

V práci je velká pozornost věnována rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie, které zpřesnilo pojmy stanovené tzv. Informační směrnici a stanovilo, resp. vymezilo korektivy v podobě požadavku „spravedlivé odměny“ a „přiměřené rovnováhy“. Podle rozhodnutí Soudního dvora je nepřijatelné, aby náhradní odměny byly povinny

platit i podnikající nebo právnické osoby, které prokazatelně nepoužívají zpoplatněné zboží za účelem rozmnožování chráněných děl.

Díky technologickému vývoji a jisté nespravedlnosti v plošném vybírání náhradních odměn je možné očekávat další změny v systému náhradních odměn a to nejen v našem právním řádu a právních řádech jiných členských států, ale především na úrovni práva Evropské unie.